

'N ONDERSOEK NA DIE
ONDERWYS VAN IMMIGRANTEKINDERS
IN 'N NYWERHEIDSGROEIPUNT
VAN DIE R.S.A.

Ingedien deur

MARTHA MAGDALENA SMITH

B.A. HONS. (U.O.V.S.), M.A. (S.A.), B.ED. (P.U. vir C.H.O.)

Proefskrif voorgelê ter gedeeltelike vervulling van die
vereistes vir die graad

DOCTOR EDUCATIONIS

in die Fakulteit Opvoedkunde van
POTCHEFSTROOMSE UNIVERSITEIT VIR
CHRISTELIKE HOËR ONDERWYS

Promotor:

PROF. DR. S.J. PRELLER

"33 En as 'n vreemdeling by jou in julle land vertoef, mag julle hom nie verdruk nie.

34 Die vreemdeling wat by julle vertoef, moet vir julle wees soos 'n kind van die land wat onder julle is. En jy moet hom liefhê soos jouself, want julle was vreemdelinge in Egipteland. Ek is die Here julle God."

Levitikus 19 : 33 - 34.

Met dankbare waardering
opgedra aan my ouers
Josias en Lona Smith

DANKBETUIGING

Prof. S.J. Preller, Dekaan van die Fakulteit Opvoedkunde, P.U. vir C.H.O. -

ek wil graag my opregte dank betuig aan hom vir die verantwoordelikheid wat hy aanvaar het om vir hierdie onderwerp as my promotor op te tree. Sy wetenskaplike insig, kundigheid, bekwame leiding, inspirasie en vriendelikheid as mens teenoor my word hoog waardeer.

Verder wil ek graag dank betuig aan:

Sy Edele, mnr. J.P. van der Spuy, Minister van Nasionale Opvoeding, vir sy toestemming tot die ondersoek.

Sy Edele, dr. C.P. Mulder, Minister van Binnelandse Sake en Inligting, wat gedurende die studietydperk Minister van Immigrasie was, vir sy goedkeuring, entoesiastiese ondersteuning en belangstelling in hierdie onderwerp.

Mnr H.J. van der Merwe, hoof van die Onderwysburo van die Transvaalse Onderwysdepartement en mnr D.J. Coetzee, hoof van die Onderwysburo van die Onderwysdepartement van die Oranje-Vrystaat, vir inligting waarsonder hierdie studie nie moontlik sou wees nie.

Prof. J.H. Moolman, Direkteur van die Afrika-Instituut, vir leiding in verband met die bevolkingsgeografiese aspekte.

Prof. M. Wiegers van die Regsfakulteit, Universiteit van Suid-Afrika, vir sy deskundige advies in verband met die wette insake Vreemdelinge en Burgerskap en Immigrasie.

Die Sionistiese Vereniging, Johannesburg.

Al die buitelandse instansies en persone genoem onder "Persoonlike Onderhoude".

Dr J.C. Geertsema en dr H.S. Steyn van die Departement Statistiek, P.U. vir C.H.O., vir statistiese hulp.

Mnr R.M. Lane vir die vertaling van Franse literatuur en statistiese kontrole.

Mnr Sias Smith en mev. Hugolene Smith vir die tegniese versorging van die proefskrif.

Mev. Dorothy Maartens vir die tik van die proefskrif.

Die Suid-Afrikaanse Steenkool-, Olie- en Gaskorporasie vir die reproduksie van die proefskrif.

Prof. dr. M.J. Posthumus van die Departement Afrikaans, Universiteit van Suid-Afrika, vir die taalkundige versorging van die manuskrip.

Ons gesin vir belangstelling, aanmoediging en opoffering.

Die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing en die Transvaalse Onderwysdepartement vir beurse wat my in staat gestel het om die ondersoek te voltooi. Menings in hierdie werk uitgespreek of gevolgtrekkings waartoe geraak is, is dié van die skryfster en moet in geen geval beskou word as 'n weergawe van die menings of gevolgtrekkings van die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing nie.

My dank aan Jesus Christus vir Sy genade.

Die Skryfster

I N H O U D S O P G A W EHOOFSTUK 1

	Pagina
1. <u>INLEIDING</u>	1
1.1 Oriëntering en motivering	1
1.2 Die doel van die ondersoek	11
1.3 Die omvang van die ondersoek	12
1.4 Omskrywing van begrippe	14
1.4.1 Die immigrantekind	14
1.4.1.1 Die soeke na 'n geldige Suid-Afrikaanse definisie	14
1.4.1.2 Die ouers as kriterium	16
1.4.1.3 Definisie van 'n immigrantekind vir statistiese doeleindes	17
1.4.1.4 Implikasies van die definisie vir die ondersoek	18
1.4.1.4.1 Drie kategorieë immigrantekinders	18
1.4.1.4.2 Kinders van migrerende arbeiders	19
1.4.1.4.3 Besoekende vreemde skoliere	19
1.4.2 Suid-Afrikaanse kinders	20
1.4.3 Didakties-pedagogiese situasie	20
1.4.4 Ghettoskool	21
1.4.5 Transkulturele of kultuurvermenings= onderwys	22
1.4.6 Kulturele verstokenheid of milieu= gestremdheid	23
1.5 Metode van ondersoek	24
1.6 Program van ondersoek	26

HOOFSTUK 2

2. <u>IMMIGRASIE IN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA</u>	28
2.1 Inleiding	28
2.2 Migrasie	29
2.2.1 Migrasie en aanvullende begrippe	29
2.2.2 Die implikasies van immigrasie vir die onderwys	33

2.3	Die historiese aspek van immigrasie en die onderwys in Suid-Afrika voor 1961	33
2.4	Waarom immigrante?	38
2.4.1	Ekonomiese redes vir immigrasie	38
2.4.2	Demografiese oorwegings	40
2.4.3	Sosiale en kulturele oorwegings	43
2.5	Maatreëls ter bevordering van immigrasie en die inburgering van immigrante	44
2.5.1	Stigting van die Departement van Immigrasie	45
2.5.2	Funksies van die Departement van Immigrasie	46
2.5.3	Wetgewing met betrekking tot immigrasie, vreemdelinge en burgers	48
2.5.4	Die Immigrantekoorraad	50
2.5.5	Inburgeringsorganisasies	52
2.5.5.1	Staatsgesubsidieerde private organisasies	53
2.5.5.2	Private immigrante organisasies	54
2.5.5.3	Staatsorganisasies	54
2.6	Die omvang van immigrasie in die R.S.A. sedert 1961	57
2.6.1	Die nasionaliteite en herkoms van immigrante	57
2.6.2	Beroepsindeling van immigrante	62
2.6.3	Die aantal immigrantekinders	64
2.7	Slotopmerking	65

HOOFSTUK 3

3.	<u>DIE ONDERWYS VAN IMMIGRANTEKINDERS IN DIE BEPAALDE NYWERHEIDSGROEIPUNT VAN DIE R.S.A.</u>	70
3.1	Inleiding	70
3.2	Die metode van ondersoek	71
3.3.1	Die sosio-ekonomiese herkoms van die immigrantekind	81
3.3.2	Die nasionale herkoms van die immigrante-kind	82
3.3.3	Die genetiese herkoms van die immigrante-kind	86

	Pagina	
3.3.4	Die godsdienstige herkoms van die immigranterkind	87
3.3.5	Die taalherkoms	88
3.4	Die skoolorganisasie met betrekking tot die immigranterkind	91
3.4.1	Die voertaalkeuse	92
3.4.1.1	Bepaling van taalmedium	92
3.4.1.2	Implikasies van die bepaling van die taalmedium	94
3.4.1.3	Moontlike verklarings vir die voorkeur aan Engels as medium van onderrig	96
3.4.1.4	Moontlike verklarings vir die keuse van Afrikaans as medium van onderrig	101
3.4.2	Skoolplig	102
3.4.3	Tipes skole	103
3.4.3.1	Skole wat deur immigranterkinderen besoek word	103
3.4.3.2	Pre-primêre skole	108
3.4.3.3	Openbare skole	108
3.4.3.3.1	Primêre skole	109
3.4.3.3.2	Sekondêre skole	111
3.4.3.3.3	Die aanpassingsklas	117
3.4.3.3.4	Die Spesiale skool	119
3.4.3.4	Private onderwys	121
3.4.3.4.1	Die gewone private skole	121
3.4.3.4.2	Private immigrantereskole	122
3.4.4	Klasindeling	125
3.4.4.1	Algemene direkte klasindeling	125
3.4.4.2	Indeling in aanpassingsklas en vrystelling van skoolbesoek	127
3.4.4.3	Spesiale klasse slegs vir immigranterekinderen	127
3.5	Inhoud	129
3.5.1	Godsdiensonderwys	129
3.5.2	Jeugweerbaarheid	130
3.5.3	Die taalkundig-literêre vakke	130
3.5.4	Die estetiese vakke	131
3.5.5	Die historiese, sosiale en politieke vakke	132
3.5.6	Die matematiek-natuurkundige vakke	133
3.5.7	Die kommersieel-ekonomiese vakke	133
3.5.8	Bemagtiging van die inhoud	133

		Pagina
3.6	Metode en hulpmiddels	134
3.7	Personeel	136
3.8	Die immigranteouers	140
3.9	Samevatting	140

HOOFSTUK 4

4.	<u>PROBLEME IN DIE ONDERWYS VAN IMMIGRANTE= KINDERS</u>	149
4.1	Inleiding	149
4.2	Vreemdheid	150
4.2.1	Oriëntering ten opsigte van die probleem vreemdheid	150
4.2.2	Enkulturasie as oorsprong van kultuur= vreemdheid	151
4.2.3	Faktore waarmee vreemdheid of kultuur= afstand verband hou	153
4.2.4	Grade van kultuurvreemdheid in die didakties-pedagogiese situasie	154
4.3	Kommunikasie en voertaalprobleme	155
4.3.1	Die belangrikheid van taal as opvoedings= medium en kultuurdraer	156
4.3.2	Waarom die voertaal van hul keuse vir die immigrantekinders 'n probleem is	159
4.3.3	Groepering van immigrantekinders volgens hulle kennis van die voertaal van hulle keuse en van die tweede amptelike taal	163
4.3.3.1	Groepering volgens kennis van Engels as voertaal en Afrikaans as tweede taal	163
4.3.3.2	Groepering volgens kennis van Afrikaans as voertaal en Engels as tweede taal	164
4.3.3.3	Definisies van immigrantekinders vir taalonderwysdoeleindes	165
4.3.4	Probleme ten opsigte van taalafstand	166
4.3.5	Taalsimboolprobleme	168
4.3.6	Patiese en gnostiese aanleer van taal	169
4.3.7	Die eis van twee amptelike tale en taalverwarring	170
4.3.8	Sosiale taalomgewing	171
4.3.8.1	Akkumulering en taalgroepvorming	171

4.3.8.2	Moedertaalonderwys beperk fisiese en funksionele kontak	173
4.3.8.3	Ghettovorming beperk funksionele taal= kontak	174
4.3.9	Taal, kultuur en intelligensieprobleme	175
4.4	Probleme in verband met skoolplig en leeftydsbou	184
4.5	Die oneweredige verspreiding van immigrante= kinders in die skole van die ondersoekter= rein	187
4.5.1	Oneweredige verspreiding van immigrante= kinders as organisatoriese onderwysprobleem	187
4.5.1.1	Die verspreidingspatroon volgens voertaal= keuse	187
4.5.1.2	Die oneweredige numeriese verhouding tussen immigrante- en Suid-Afrikaanse kinders in skole	189
4.5.1.2.1	Die numeriese verhouding van immigrante= tot Suid-Afrikaanse kinders in klasse	190
4.5.1.2.2	Die oneweredige verspreiding van immigrante= kinders in kursusse	195
4.5.1.3	Oneweredige numeriese verhouding tussen etniese groepe immigrantekinders	197
4.5.2	Oorsake van oneweredige verspreiding van immigrantekinders	199
4.5.2.1	Taalvreemdheid en die voertaalkeuse van immigrantekinders	200
4.5.2.2	Godsdiensvreemdheid	200
4.5.2.3	Etnosentrisme, kulturele konflik en die vestigingsproses van immigrante	200
4.5.3	Die dinamiese proses en gevolge van oneweredige verspreiding van immigrante= kinders in skole	207
4.5.3.1	Primêre Engelsmediumskole	207
4.5.3.2	Private Engelsmediumskool	211
4.5.3.3	Sekondêre Engelsmediumskool	211
4.5.3.4	Openbare Afrikaansmediumskole	214
4.5.4	Vasstelling van die kritieke assimilasi= versadigingspunt waarop uitwyking voorkom	216
4.6	Private immigranteskole	217
4.6.1	Die totstandkoming van vreemde nasionale dagskole en jeugbewegings	218
4.6.2	Verskillende skooltye	219

	Pagina
4.6.3	Uiteenlopende metodes van onderrig 220
4.6.4	Dissiplinêre probleme 221
4.6.5	Belemmering van konsolidasie van die sekondêre taal 221
4.7	Evaluering van die skolastiese prestasie van immigrantekinders 221
4.7.1	Waarom dit belangrik is om die skolastiese prestasie van immigrantekinders te evalueer 221
4.7.2	Die evaluering van die skolastiese prestasies van die steekproefimmigrante- en kontrolegroep Suid-Afrikaanse kinders 222
4.7.2.1	Die skolastiese prestasie van immigrante- en Suid-Afrikaanse kinders in primêre en sekondêre skole 222
4.7.2.2	Erosie van immigranteleerlinge tussen St. 6 en St. 10 225
4.7.2.3	Die verband tussen prestasie van immigrantekinders en die tydsduur en vlak van hulle blootstelling aan en kontak met die Suid-Afrikaanse kultuur 225
4.7.2.3.1	Die verband tussen akademiese prestasie van immigrantekinders en hulle longitudinale blootstelling volgens tydsduur aan die Suid-Afrikaanse kultuur 227
4.7.2.3.2	Die verband tussen die akademiese prestasie van immigrantekinders en hulle horisontale blootstelling aan en kontak met die Suid-Afrikaanse kultuur na gelang van verskillende organisatoriese maatreëls 231
4.7.2.3.2.1	Akademiese prestasie van immigrante- kinders na bywoning van kleuterskole 231
4.7.2.3.2.2	Akademiese prestasie van immigrante- kinders wat verspreid saam met Suid-Afrikaanse kinders geplaas is 233
4.7.2.3.2.3	Plasing van immigrantekinders in spesiale immigranteklasse slegs van 'n enkele nasionaliteit 234
4.7.2.3.2.4	Akademiese prestasie van immigrante- kinders in geval van hulle akkumulering in sekere klasse 236
4.7.3	Verdere pedagogiese probleme in verband met immigrantekinders 237
4.7.3.1	Swak skolastiese prestasie en druiping van die Diverse groep 237

		Pagina
4.7.3.2	Sosio-ekonomiese agtergrond motiveer swak skolastiese prestasie	237
4.7.3.3	Kulturele verstokenheid	238
4.7.3.4	Verskil in skolastiese niveau	240
4.7.3.5	Onreëlmatighede in verband met immigrasie	240
4.7.3.6	Swak aanpassing en motivering	241
4.7.3.7	Ongereelde skoolbesoek	243
4.7.3.8	Biblioteekintegrasie	243
4.7.3.9	Die deurganger	243
4.7.3.10	Derde taal	244
4.7.3.11	Permissiwiteit en misdaad	244
4.7.3.12	Gebrekkige motivering tot verkryging van Suid-Afrikaanse burgerskap	245
4.7.3.13	Swak bywoning van kampe van die inburgeringsorganisasies	246
4.7.4	Nie-akademiese prestasie van immigrante= kinders	246
4.8	Probleme in verband met metodes, sillabusse en hulpmiddels	247
4.9	Onderwyspersoneel	248
4.10	Ouers	249
4.11	Samevatting	250

HOOFSTUK 5

5.	<u>ONDERWYS AAN IMMIGRANTEKINDERS IN DIE BUITELAND</u>	257
5.1	Inleiding	257
5.2	Metode van ondersoek	258
5.3	Migrasie en onderwysverskaffing aan immigrante= kinders in sekere immigrasie= lande	260
5.3.1	Inter- en intrakontinentale migrasie	260
5.3.2	Die unieke immigrasiesituasie in Israel	261
5.3.2.1	<u>Eretz</u> Israel	262
5.3.2.2	Die nasionale karakter van onderwys aan immigrante= kinders	263
5.3.2.3	Godsdiens	264

	Pagina
5.3.2.4	Taal 264
5.3.2.5	Skoolplig 265
5.3.2.6	Gratis onderwys 265
5.3.2.7	Tipes skole en kurrikula 265
5.3.2.7.1	Kurrikulum van die primêre skool (Grade 1 - 6) 266
5.3.2.7.2	Sekondêre skole (Grade 7 - 12) 266
5.3.2.7.3	Private skole 267
5.3.2.8	Registrasie by aankoms van <u>Olim</u> kinders 268
5.3.2.9	Klasindeling 269
5.3.2.10	Wat vir die <u>Olim</u> kinders gedoen word - metode, bevordering en vergunnings 270
5.3.2.11	Jeug <u>Aliyah</u> en immigrantekinders 275
5.3.2.12	Ouers 278
5.3.2.13	Personeelvoorsiening 279
5.3.3	Immigrasie en die onderwysbeleid in die Bondsrepubliek Duitsland 280
5.3.3.1	Immigrasie in die Bondsrepubliek Duitsland 281
5.3.3.2	Onderwysbeleid vir immigrantekinders in die Bondsrepubliek 283
5.3.3.3	Beheer en skoliere 283
5.3.3.4	Skoolplig 284
5.3.3.5	Tipes skole 284
5.3.3.6	Nasionale onderwys 285
5.3.3.7	Moedertaalonderrig 286
5.3.3.8	Registrasie en oriëntering 286
5.3.3.9	Klasindeling 287
5.3.3.9.1	Direkte opname 287
5.3.3.9.2	<u>Förderunterricht</u> of hulpklasse 288
5.3.3.9.3	<u>Vorbereitungsklassen</u> of voorbereidings= klasse 290
5.3.3.10	Moderne taalonderwysmetodes 291
5.3.3.11	Ouers 292
5.3.3.12	Onderwysers 292
5.3.4	Immigranteonderwys in Switserland 293
5.3.4.1	Immigrasie in Switserland 293
5.3.4.2	Die Switserse onderwysbeleid vir immigrantekinders 294
5.3.4.3	Die kwessie van godsdiens en taal 295

	Pagina
5.3.4.4	Skoolplig 297
5.3.4.5	Die onderwysstruktuur 297
5.3.4.6	Nasionale en moedertaalonderrig 297
5.3.4.7	Registrasie en oriëntering 299
5.3.4.8	Klasindeling 299
5.3.4.8.1	Voorskoolse onderwys 299
5.3.4.8.2	Direkte klasindeling 299
5.3.4.8.3	<u>Fremdsprachenklassen</u> en <u>Übergangsklassen</u> 300
5.3.4.8.4	<u>Zusatzunterricht</u> en <u>Förderkurse</u> of by= komende vorderingsonderwys 300
5.3.4.8.5	<u>Aufholkurse</u> of opvangkursus 300
5.3.4.8.6	Aufgabenorte of naskooluurse huiswerk= hulp 301
5.3.4.9	Metode 301
5.3.4.10	Ouers 301
5.3.4.11	Personeel 301
5.3.5	Onderwys van immigrantekinders in Frankryk 301
5.3.5.1	Immigrasie in Frankryk 301
5.3.5.2	Onderwysbeleid vir en wetenskaplike navorsing oor die onderwys van immi= grantekinders 303
5.3.5.3	Skoolplig 304
5.3.5.4	Godsdiens 304
5.3.5.5	Tipes skole 304
5.3.5.6	Nasionale skole en moedertaalonderrig 305
5.3.5.7	Registrasie en oriëntering 305
5.3.5.8	Klasindeling en reëlings om snelle integrasie te bevorder 306
5.3.5.8.1	Verpligte kleuterskoolbywoning 306
5.3.5.8.2	Inhaal- of opvangklas 306
5.3.5.8.3	Kwartaal- en semesteraanvangsklasse 307
5.3.5.8.4	Eenjarige aanvangsklasse 307
5.3.5.8.5	Klasse vir adolessente immigrante 308
5.3.5.9	Besondere metodes van taalonderrig 308
5.3.5.10	Ouers 310
5.3.5.11	Opleiding van onderwysers 310
5.3.6	Die Belgiese onderwysbeleid in verband met die voertaalkeuse van immigrante= kinders 310

	Pagina
5.3.7	Onderwys aan immigrantekinders in Nederland 313
5.3.8	Europaskole en aanbevelings van die Europaraad 315
5.3.9	Die onderwys van immigrantekinders in Engeland 317
5.3.9.1	Immigrasie in Engeland 317
5.3.9.2	Die onderwysbeleid vir immigrante= kinders 319
5.3.9.3	Skoolplig, gratis onderwys en tipes skole 320
5.3.9.4	Private moedertaalskole en moedertaal= onderwys 322
5.3.9.5	Spesiale maatreëls ten opsigte van klasindeling 323
5.3.9.5.1	Kleuterskoolonderwys 323
5.3.9.5.2	Ontvangsentra vir skoolpligtige immigrantekinders 323
5.3.9.5.3	Direkte plasing 324
5.3.9.5.4	Onttrekkingsgroepe vir spesiale Engelse taalonderrig 324
5.3.9.5.5	Spesiale klasse 325
5.3.9.5.6	Taalsentra 325
5.3.9.5.7	Remediërende onderwys en aanpassings= klasse 327
5.3.9.5.8	Vakansieprojekte en speelsentra 328
5.3.9.5.9	Jeugbewegings 328
5.3.9.5.10	Voorligting en werkverskaffing 328
5.3.9.6	Navorsing, leerplanontwikkeling en taalmetode 329
5.3.9.7	Ouers 331
5.3.9.8	Personeelvoorsiening en onderwysers= opleiding 331
5.3.10	Kanada as immigrasieland met twee amptelike tale 332
5.3.11	Integrasie in die V.S.A. 332
5.4	Redusering van essensiële data tot 'n tabel 333
5.5	Voortreflikhede en leemtes in die onderwys van immigrantekinders in die immigrasielande 333
5.5.1	Voortreflikhede in die onderwys van immigrantekinders in die immigrasielande 335

		Pagina
5.5.1.1	Navorsing oor onderwys van immigrante= kinders	336
5.5.1.2	Onderwysbeleid ten opsigte van ver= spreiding van immigrantekinders	340
5.5.1.3	Beleid ten opsigte van godsdiens	341
5.5.1.4	Beleid ten opsigte van die voertaal en tweede taal	342
5.5.1.5	Skoolplig	343
5.5.1.6	Differensiasie, toelating, plasing en bevordering	344
5.5.1.7	Private immigranteskole en moedertaal= onderrig	345
5.5.1.8	Klasindeling	346
5.5.1.9	Metode en inhoud	347
5.5.1.10	Personeelvoorsiening	348
5.5.1.11	Ouers	349
5.5.2	Leemtes in die onderwys van immigrante= kinders in die buiteland	349
5.5.2.1	Navorsing en beleidsbepaling	350
5.5.2.2	Leemtes ten opsigte van godsdiens	351
5.5.2.3	Leemtes ten opsigte van voertaalkeuse	351
5.5.2.4	Private skole	352
5.5.2.5	Leemtes met betrekking tot klasindeling	352
5.5.2.6	Onderwysmetodes	353
5.5.2.7	Ouers	353
5.6	Samevatting	353

HOOFSTUK 6

6.	<u>MOONTLIKE OPLOSSINGS VIR DIE PROBLEME IN DIE ONDERWYS VAN IMMIGRANTEKINDERS IN DIE ONDERSOEKTERREIN</u>	354
6.1	Inleiding	354
6.2	Kriteria vir evaluering van en voor= stelle ter verbetering van die onderwys van immigrantekinders in die nywer= heidsgroeipunt	355
6.2.1	Onderwys en immigrasie moet gekoördi= neer word ter versuidafrikaansing van immigrantekinders en ter beskerming van die Suid-Afrikaanse volksidentiteit en die nasionale karakter van die onderwys	355

6.2.1.1	Kriteria ten opsigte van koördinasie van onderwys en immigrasie ter versuid= afrikaansing van immigrantekinders en ter beskerming van die Suid-Afrikaanse volksidentiteit en nasionale karakter van die onderwys	355
6.2.1.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die kriteria betreffende koördinasie van onderwys en immigrasie ter versuidafri= kaansing van immigrantekinders en ter beskerming van die Suid-Afrikaanse volks= identiteit en die nasionale karakter van die onderwys	358
6.2.1.3	Voorstelle om onderwys en immigrasie te koördineer ter versuidafrikaansing van immigrantekinders en ter beskerming van die Suid-Afrikaanse volksidentiteit en die nasionale karakter van die onderwys	361
6.2.2	Immigranteonderwys moet gerig wees op die behoud van die Suid-Afrikaanse Protestants-godsdienstige tradisie in die onderwys	365
6.2.2.1	Die ideaal om die Protestants-godsdienstige tradisie te behou in die onderwys van die ondersoekterrein	365
6.2.2.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die kriterium ten opsigte van die behoud van die Suid-Afrikaanse Protestants-godsdienstige tradisie in die onderwys	366
6.2.2.3	Voorstelle om die Protestants-godsdienstige tradisie in die onderwys van die ondersoekterrein te beskerm en te behou	367
6.2.3	Immigranteonderwys moet gerig wees op behoud van die tradisionele taalver= houding	368
6.2.3.1	Die ideaal om die taalverhouding te beskerm	368
6.2.3.2	Toetsing van die onderwys in die onder= soekterrein aan die kriterium ten opsigte van die behoud van die taalverhouding	370
6.2.3.3	Voorstelle om die taalverhouding in die onderwys van die ondersoekterrein te beskerm	371
6.2.4	Die immigranteonderwys moet gerig wees op die bemagtiging van die tweede ampte= like taal	374
6.2.4.1	Die ideaal dat immigrantekinders ook die tweede amptelike taal moet bemagtig	374

6.2.4.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die kriterium ten opsigte van die bemagtiging van die tweede amptelike taal	374
6.2.4.3	Voorstelle ten opsigte van die immigrante= kinders se bemagtiging van die tweede amptelike taal	375
6.2.5	Die immigranteonderwys moet in gewone openbare skole plaasvind	376
6.2.5.1	Die ideaal dat die immigranteonderwys in gewone openbare skole moet plaasvind	376
6.2.5.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die kriterium betreffende immigranteonderwys in gewone openbare skole	377
6.2.5.3	Voorstelle om bywoning van openbare skole deur immigrantekinders te bevorder	378
6.2.6	Immigrantekinders moet voldoen aan die gangbare skoolplig	379
6.2.6.1	Die ideaal dat immigrantekinders moet voldoen aan die gangbare skoolplig	379
6.2.6.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die eise ten opsigte van skoolplig	379
6.2.6.3	Voorstelle ten aansien van skoolplig vir immigrantekinders	380
6.2.7	Toelating en groepering van immigrante= kinders	382
6.2.7.1	Ideale ten opsigte van die toelating en groepering van immigrantekinders	383
6.2.7.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die kriteria ten opsigte van toelating en groepering van immigrantekinders	383
6.2.7.3	Voorstelle ter verbetering van die toe= lating en groepering van immigrante= kinders	384
6.2.7.3.1	Immigrantekinders moet pre-primêre onderwys ontvang	386
6.2.7.3.1.1	Die ideaal van voorskoolse onderwys aan immigrantekinders	386
6.2.7.3.1.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die eise ten opsigte van pre-primêre onderwys	386
6.2.7.3.1.3	Voorstelle ten opsigte van pre-primêre onderwys vir immigrantekinders	387

	Pagina
6.2.7.3.2	Ontvangsentra moet voorsien word vir skoolpligtige immigrantekinders 388
6.2.7.3.2.1	Die ideaal van die ontvangs van skoolpligtige immigrantekinders in ontvangsentra 388
6.2.7.3.2.2	Toetsing van die onderwys van immigrantekinders in die ondersoekterrein met betrekking tot ontvangsentra 389
6.2.7.3.2.3	Voorstelle ten opsigte van toelating en ontvangs van immigrantekinders 390
6.2.7.3.3	Direkte integrasie en die taalonttrekkingsklas 393
6.2.7.3.3.1	Die ideaal van direkte integrasie en taalonttrekkingsklasse 393
6.2.7.3.3.2	Toetsing van die onderwys van immigrantekinders in die ondersoekterrein ten opsigte van direkte integrasie en taalonttrekkingsklasse 393
6.2.7.3.3.3	Voorstelle ter verbetering van direkte integrasie en taalonttrekkingsklasse 394
6.2.7.3.4	Kwartaal-, termyn- of trimesterklasse vir intensiewe voorbereidende taalonderwys 400
6.2.7.3.4.1	Die ideaal van kwartaal-, of termyn- of trimesterklasse vir intensiewe voorbereidende taalonderwys 400
6.2.7.3.4.2	Toetsing van die onderwys van immigrantekinders in die ondersoekterrein met betrekking tot intensiewe voorbereidende taalonderwys 400
6.2.7.3.4.3	Voorstelle vir intensiewe voorbereidende taalonderwys in kwartaal-, termyn- of trimesterklasse 400
6.2.7.3.5	Eenjarige inhaalklas 403
6.2.7.3.5.1	Die ideaal dat immigrantekinders hulle skolastiese agterstand moet inhaal 403
6.2.7.3.5.2	Toetsing van die onderwys van immigrantekinders in die ondersoekterrein ten opsigte van jaarklasse om skolastiese agterstand in te haal 403
6.2.7.3.5.3	Voorstelle dat immigrantekinders hulle skolastiese agterstand deur middel van 'n jaarklas inhaal 404
6.2.7.3.6	Voldoende voorsiening moet gemaak word vir remediërende onderwys vir immigrantekinders 406

	Pagina
6.2.7.3.6.1	Die noodsaaklikheid van remediërende onderwys vir immigrantekinders 406
6.2.7.3.6.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein insake remediërende onderwys 406
6.2.7.3.6.3	Voorstelle vir remediërende onderwys van immigrantekinders 406
6.2.7.3.7	Vakansieskole en plattelandse skole en koshuise moet by die onderwys van immigrantekinders betrek word 407
6.2.7.3.7.1	Die ideaal om vakansieskole, platte= landse skole en koshuise vir die onder= wys van immigrantekinders te benut 407
6.2.7.3.7.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein ten op= sigte van aanwending van vakansieskole en plattelandse skole en koshuis 407
6.2.7.3.7.3	Voorstel om vakansieskole en plattelandse skole en koshuise te benut in die onder= wys van immigrantekinders 408
6.2.8	Besondere leerstof ter versuidafri= kaansing van immigrantekinders 409
6.2.8.1	Die ideaal van versuidafrikaansing deur leerstof 409
6.2.8.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein ten op= sigte van leerstof 410
6.2.8.3	Voorstelle ter versuidafrikaansing van immigrantekinders deur leerstof 411
6.2.9	Evaluering en bevordering van immigrante= kinders 414
6.2.9.1	Die ideaal ten opsigte van evaluering en bevordering van immigrantekinders 414
6.2.9.2	Toetsing van evaluering en bevordering van immigrantekinders in die ondersoek= terrein 415
6.2.9.3	Voorstelle vir evaluering en bevordering van immigrantekinders 416
6.2.10	Besondere metodes en hulpmiddels moet by die onderwys van immigrantekinders betrek word 418
6.2.10.1	Die ideaal ten opsigte van metodes en hulpmiddels vir immigranteonderwys 418
6.2.10.2	Toetsing van die onderwys van immigrante= kinders in die ondersoekterrein aan die eise ten opsigte van metodes en hulp= middels 418

6.2.10.3	Voorstelle ten opsigte van metodes en hulpmiddels vir die onderwys van immigrantekinders	419
6.2.11	Immigranteonderwys moet in ag geneem word by personeelvoorsiening	423
6.2.11.1	Die ideaal ten opsigte van personeelvoorsiening vir die onderwys van immigrantekinders	423
6.2.11.2	Toetsing van personeelvoorsiening met betrekking tot onderwys van immigrantekinders in die ondersoekterrein	423
6.2.11.3	Voorstelle ten opsigte van personeelvoorsiening vir immigranteonderwys	424
6.2.12	Immigranteouers moet betrek word by die onderwys van hulle kinders	428
6.2.12.1	Die ideaal van betrokkenheid van immigranteouers by die opvoeding van hulle kinders	428
6.2.12.2	Toetsing van die onderwys van immigrante in die ondersoekterrein aan die eis ten opsigte van betrokkenheid van immigranteouers	428
6.2.12.3	Voorstelle om immigranteouers te betrek by die opvoeding van hulle kinders	429
6.3	Implikasies van die voorstelle in verband met die onderwys van immigrantekinders	431
6.4	Riglyne vir verdere navorsing in verband met sake voortspruitende uit dié ondersoek	432
6.5	Samevatting	434

HOOFSTUK 7

7.	<u>SAMEVATTING</u>	435
7.1	Oriëntering en motivering vir die ondersoek	435
7.2	Immigrasie in die R.S.A.	437
7.3	Die onderwys van immigrantekinders in die bepaalde nywerheids-groeipunt van die R.S.A.	437
7.4	Probleme in die onderwys van immigrantekinders	439
7.5	Onderwys aan immigrantekinders in die buiteland	444

7.6	Moontlike oplossings vir die probleme in die onderwys van immigrantekinders in die ondersoekterrein	446
7.7	Slotopmerking	451
	<u>SUMMARY</u>	452
1	Introduction	452
2	Orientation and motivation	452
3	Immigration in the R.S.A.	453
4	The education of immigrant children at an industrial growth point in the R.S.A.	454
5	Problems in the education of immigrant children	455
6	Education of immigrants elsewhere	459
7	Possible solutions to the problems in the education of immigrant children in the research area	460
	<u>BYLAE</u>	
	<u>GERAADPLEEGDE BRONNE</u>	465
1	Boeke	465
2	Amptelike dokumente, briewe, verslae en publikasies van Staatsdepartemente	475
3	Wette, goewermentskennisgewings en ordonnansies	481
4	Nie-amptelike verslae	484
5	Ongepubliseerde proefskrifte en verhandelings	484
6	Tydskrifte, koerante en periodieke publikasies	486
	<u>PERSOONLIKE ONDERHOUDE EN KORRESPONDENSIE</u>	491
	<u>VRAELYS</u>	498

LYS VAN TEKSFIGURE

Figuur		Pagina
1	Verdeling van immigrantekinders in drie taalkategorieë	91
2	Voertaalkeuse van immigrantekinders, 1972	95
3	Histogramme van intelligensiekwosiente van immigrantekinders	180
4	Gemiddelde I.K. en gemiddelde eksamenprestasie van immigrante- en Suid-Afrikaanse kinders	183
5	Oneweredige verspreiding van immigrante- en Suid-Afrikaanse kinders in kursusse	196
6	Persentasie toe- of afname in immigrante- en Suid-Afrikaanse kinders in die Engels-medium primêre skool no. 1	209
7	Persentasie toe- of afname in immigrante- en Suid-Afrikaanse kinders in die Engels-medium sekondêre skool	213
8	Skryfwyse van 'n immigrantekind	220
9	Onderwyskriteria in geval van immigrasie	356
10	Aanleer van taal	420

LYS VAN KAARTE

Kaart		Pagina
1	Konsentrasie van kinders in die ondersoekterrein, 1972	13
2	Verspreiding van immigrantekinders in skole van die yster-en-staal- nywerheidsgebied, 1972	105
3	Verspreiding van immigrantekinders in skole van die petrochemiese nywerheidsgebied, 1972	106
4	Verspreiding van Suid-Afrikaanse kinders in skole van die yster-en- staalnywerheidsgebied voor 1961	203
5	Uitwyking van Suid-Afrikaners uit skole en woonbuurte van die yster- en-staalnywerheidsgebied na 1961	204

LYS VAN TABELLE

Tabel		Pagina
1	Bevolkingsgroei in die R.S.A. vanaf 1951 tot 1970	41
2	Immigrasie volgens lande van geboorte	58
3	Beroepsindeling van immigrante, 1970	62
4	Immigrantekinders volgens ouderdom	64
5	Getal skole en kinders van die steekproef	74
6	Steekproefkeuse van immigrantekinders uit kategorieë in die Tegniese skool	76
7	Beskikbare gegewens van 'n immigrantekind	78
8	Beroepsindeling van ouers van kinders van die steekproef	81
9	Nasionale herkoms van immigrantekinders op skool in die ondersoekterrein, 1972	83
10	Genetiese herkoms van immigrantekinders	86
11	Taalindeling van die vernaamste groepe immigrantekinders in die ondersoekterrein, 1972	89
12	Verdeling van immigrantekinders in drie taalkategorieë	90
13	Gebruik van Afrikaans en Engels as medium van onderrig, 1970	93
14	Verspreiding van immigrantekinders volgens lande van herkoms in die skole van die ondersoekterrein, 1972	104
15	Kurrikulum van die primêre skool, 1972	110
16	Komprehensiewe eenhede in die ondersoekterrein, 1973	112
17	Kurrikulum, minimum aantal lesperiodes en slaagvereistes vir sekondêre skole, 1972	114
18	Kurrikulum, minimum aantal lesperiodes en slaagvereistes vir Handels- en Tegniese skole, 1972	115

Tabel		Pagina
19	Kurrikulum, minimum aantal lesperiodes en bevorderingsvereistes van die aanpassingsklas, 1972	118
20	Kurrikulum van die Spesiale skool, 1972	121
21	Personeelvoorsiening in die skole van die ondersoekterrein, 1972	138
22	Verspreiding van immigrantekinders volgens voertaalkeuse in skole van die ondersoekterrein, 1972	160
23	Immigrantekinders se verbetering in toetsprestasie in die N.S.A.G.T.	177
24	Frekwensietabel van I.K's van 'n steekproef immigrante- en 'n kontrolegroep Suid-Afrikaanse kinders	179
25	Verskil in skoolplig in lande van herkoms en die R.S.A.	184
26	Leeftydsbou van immigrantekinders en Suid-Afrikaanse kinders, 1972	186
27	Verspreidingspatroon van immigrante-kinders volgens hulle voertaalkeuse, 1972	188
28	Numeriese verhouding van immigrante tot Suid-Afrikaanse kinders in skole van die ondersoekterrein, 1972	189
29	Verspreiding van immigrantekinders in primêre skoolklasse in die ondersoekterrein, 1972	191
30	Verspreiding van immigrantekinders in die Spesiale skool en die sekondêre skoolklasse in die ondersoekterrein, 1972	192
31	Akkumulering en klasindeling van immigrantekinders in die Engelsmedium primêre skool no. 1, 1972	194
32	Akkumulering van immigrantekinders in die Engelsmedium primêre skool no. 1, 1961 - 1972	208
33	Akkumulering van immigrantekinders in die Engelsmedium sekondêre skool, 1961 - 1972	212

Tabel		Pagina
34	Afname in getalle van Afrikaansmedium primêre skole in ghettogebiede, 1961 - 1972	215
35	Gemiddelde skolastiese prestasie van die steekproef immigrante- en die Suid-Afrikaanse kinders in primêre en sekondêre skole, 1972	223
36	Erosie tussen St. 6 en St. 10 by immigrante- en Suid-Afrikaanse kinders, 1964 - 1972	226
37	Vergelyking van drie groepe immigrante= kinders van 'n steekproef se akademiese prestasie volgens jare van skoolbesoek in die R.S.A.	229
38	Akademiese prestasie van immigrante= kinders wat in Suid-Afrikaanse kleuter= skole was en andere wat eers later gearriveer het	232
39	Akademiese prestasie van immigrante= kinders wat vanaf Graad 1 saam met Suid-Afrikaanse kinders geplaas is	234
40	Akademiese prestasie van immigrante= kinders in 'n spesiale immigranteklas slegs vir Portugese	235
41	Akademiese prestasie van yl verspreide en in sekere klasse geakkumuleerde immigrante= kinders	236
42	Akademiese prestasie van twee kultureel verstoke immigrantekinders	239
43	Akademiese prestasie van enkele swak aangepaste immigrantekinders	241
44	Joodse immigrante en toeriste wat hulle in Israel gevestig het vanaf 1948 tot 1972	263
45	Heterogeniteit van <u>Gastarbeiter</u> en skoolgaande immigrantekinders in die Bondsrepubliek Duitsland, 1968	282
46	Onderwysverskaffing in die Bondsrepubliek Duitsland	284
47	Bevolkingsamestelling van die <u>Fremd= arbeiter</u> in Switserland, 1968	294

Tabel		Pagina
48	Onderwysstruktuur in Switserland	298
49	Die mees verteenwoordigende nasionaliteite van immigrante in Frankryk, 1971	302
50	Onderwysstelsel van Frankryk	304
51	Voertaalkeuse van Belgiese en immigrantekinders volgens lande van herkoms, 1972	312
52	Herkoms van immigrantekinders in Engeland gedurende 1970	318
53	Organisasie van onderwys in Engeland	321
54	Belangrikste aspekte van onderwys aan immigrantekinders in die immigrasie-lande	334
55	Ontvangs, toelating, groepering en klasindeling van immigrantekinders	385
56	Aanbeveling van skole vir voorbereidende taalonttrekkingsklasse	399
57	Hulpmiddels vir tematiese taalonderwys	422
58	Voorgestelde personeelvoorsieningskaal vir skole met immigrantekinders	425
59	Uitbreiding van die personeelvoorsieningskaal vir skole met meer as 14 immigrantekinders	426
